

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КІЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Вишнівський В.В., Литвиновський Є.Ю., Мірошніченко О.В.,
Савков П.А., Сидоров О.М.

ОСНОВИ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Навчальний посібник

Київ – 2011

УДК 658.3.07
ББК 68.49(2)23

Рецензенти:

- доктор психологічних наук, старший науковий співробітник
С.Б. ОЛЕКСЕНКО* — завідувач кафедри оперативної психології
Національної академії Служби безпеки України;
- доктор технічних наук, професор М.К. ЖЕРДЕВ* — провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії Військового інституту телекомунікацій та інформатизації Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»;
- доктор педагогічних наук, професор В.В. ЯГУПОВ* — заступник начальника Військово-дипломатичної академії з наукової роботи, заслужений працівник освіти України.

*Гриф наданий Міністерством освіти і науки України,
лист № 1/ІІ-7446 від 06.08.2010 р.*

**Вишнівський В.В., Литвиновський Є.Ю., Мірошніченко О.В.,
Савков П.А., Сидоров О.М.**

O 753 Основи кадрового менеджменту в Збройних Силах України:
Навчальний посібник / За заг. ред. Є.Ю. Литвиновського. — К.:
В-во Ліра-К, 2011. — 284 с.
ISBN 978-966-2174-15-1

Посібник містить основний навчальний матеріал відповідно до програми навчальної дисципліни «Основи кадрового менеджменту в Збройних Силах України» для курсантів усіх спеціальностей. Структурно він складається з двох частин. У першій з них розглянуто теоретико-методологічні та нормативно-практичні засади організації кадрового менеджменту в ЗС України. Друга частина містить соціально-психологічні аспекти кадрового менеджменту в ЗС України.

Навчальний посібник призначений для самостійної та аудиторної професійної діяльності курсантів вищих військових навчальних закладів і може застосовуватися в системі професійної підготовки всього персоналу ЗС України, курсах підвищення кваліфікації посадових осіб ЗС України.

**УДК 658.3.07
ББК 68.49(2)23**

ISBN 978-966-2174-15-1

© Вишнівський В.В.,
Литвиновський Є.Ю.,
Мірошніченко О.В.,
Савков П.А.,
Сидоров О.М., 2011
© Ліра-К, 2011

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	3
ВСТУП.....	5
ЧАСТИНА 1. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ: СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ	6
1.1. Мета і сутність кадрової політики в Збройних Силах України	6
1.2. Зміст та механізм реалізації завдань кадрової політики в Збройних Силах України	11
1.3. Система кадрового менеджменту в ЗС України	11
1.3.1. Кадровий менеджмент, сутність та зміст	18
1.3.2. Система професійної діяльності з особовим складом (кадрового менеджменту) ЗС України	24
1.3.3. Призначення та завдання єдиної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи обліку та управління персоналом	35
Резюме	38
Контрольні питання за розділом 1	39
Список використаної літератури	39
РОЗДІЛ 2. МІСЦЕ Й РОЛЬ СЛУЖБОВИХ ОСІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОСОБОВИМ СКЛАДОМ	41
2.1. Система роботи з особовим складом військової частини (підрозділу)	41
2.2. Моделювання професійної діяльності в системі управління персоналом військової частини (підрозділу)	56
2.3. Структура моделі та посадової інструкції військового фахівця	65
Резюме	78
Контрольні питання та творчі завдання до розділу 2	79
Список використаної літератури	79
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ КАДРОВОЇ РОБОТИ У ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ (ПІДРОЗДІЛІ)	81
3.1. Кадровий потенціал та організація навчання персоналу	81
3.2. Організація професійного відбору та оцінювання професійної діяльності особового складу	90
Резюме	104
Контрольні питання та завдання до розділу 3	105
Список використаної літератури	105

ЧАСТИНА ІІ. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ	106
РОЗДІЛ 4. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДРОЗДІЛІВ ЗС УКРАЇНИ	106
4.1. Соціально-психологічна характеристика управлінської діяльності командира підрозділу як суб'єкта системи управління персоналом	106
4.2. Професійно важливі якості командира та їх вплив на управління підлеглими (теорія лідерства)	115
4.3. Самоменеджмент – основа організаційної культури командира-лідера	137
4.4. Управління кар’єрою військовослужбовців	145
4.4.1. Поняття кар’єри та фактори, що забезпечують кар’єрну успішність.....	145
4.4.2. Планування кар’єри військовослужбовця	170
4.5. Соціально-психологічна характеристика об’єктів кадрового менеджменту.....	179
Контрольні питання та завдання до розділу 4	188
Список використаної літератури	188
РОЗДІЛ 5. ЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	190
5.1. Управління організаційними цінностями військового підрозділу	190
5.2. Технологія встановлення зворотного зв’язку та довіри в системі управління персоналом	199
5.3. Технологія позитивного впливу на підлеглих	212
Контрольні питання та завдання до розділу 5	219
Список використаної літератури	219
ПІСЛЯМОВА	221
ТЕЗАРІУС	222
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	226
Додатки	230
Додаток А	230
Додаток Б	243
Додаток В	245
Додаток Д	256
Додаток Ж	260
Додаток З	261
Додаток К	270
Додаток Л	274